

Učenje koje povezuje

OBLAST: Matematička i prirodno-naučna pismenost

POLAZIŠTE – ZAŠTO JE PRAKSA PROVEDENA?

- Praksa je pokrenuta s ciljem povećanja aktivnosti i uključenosti socio-ekonomski marginaliziranih učenika u nastavni proces. Uočena je potreba za stvaranjem podsticajnijeg i sigurnijeg obrazovnog okruženja u kojem će učenici imati više prilika za aktivno učešće, samostalni rad, rad u paru i grupi, praktično učenje i korištenje različitih nastavnih materijala i informacionih tehnologija.
- Poseban izazov predstavljala je smanjena motivacija pojedinih učenika, povučenost, teškoće u komunikaciji, nesigurnost prilikom javnog nastupa i odgovaranja, izbjegavanje timskog rada i socijalnih okupljanja, kao i smanjena uključenost u nastavni proces.
- Kod dijela učenika bile su prisutne i teškoće u području motoričkih sposobnosti i opreza pri izvođenju kretnih aktivnosti, dok je kod pojedinih učenika zabilježeno smanjenje interesovanja za tehničko crtanje. Zbog toga je praksa koncipirana tako da učenicima omogući različite načine uključivanja u rad – kroz istraživanje, crtanje, informacione tehnologije, praktične aktivnosti, kretanje, igre, terensku nastavu i saradnju sa vršnjacima.

CILJNA GRUPA DJECE

Ciljnu grupu činili su socio-ekonomski marginalizirani učenici VII razreda koji su pokazivali različite oblike povučenosti i smanjene uključenosti u nastavni i socijalni život odjeljenja.

Kod učenika su uočene sljedeće karakteristike:

- povučenost i smanjena komunikativnost;
- teškoće u javnom nastupu i usmenom odgovaranju;
- izbjegavanje timskog rada i većih okupljanja;
- teškoće u uspostavljanju vršnjačkih odnosa;
- smanjena zainteresovanost za nastavni proces;
- nesigurnost u vlastite sposobnosti;
- potreba za dodatnim ohrabrivanjem i motivacijom;
- kod pojedinih učenika slabije razvijene motoričke sposobnosti;
- potreba za različitim i praktičnijim oblicima učenja;
- interesovanje za crtanje i mogućnost njegovog korištenja kao sredstva za uključivanje u rad.

Posebno je bilo značajno prilagoditi aktivnosti učenicima koji su pokazivali strah od javnog nastupa, nesigurnost u kretanju ili otpor prema timskom radu. Praksa je zato omogućila različite načine učešća, uključujući individualni rad, rad u paru, grupni rad, praktične zadatke, kreativno izražavanje i aktivnosti izvan učionice.

CILJEVI PRAKSE

Opći cilj

Razvijati prirodno-naučnu, komunikacijsku i funkcionalnu pismenost učenika kroz interdisciplinarne, praktične i iskustvene aktivnosti, uz istovremeno jačanje samopouzdanja, motivacije, socijalne uključenosti i sposobnosti saradnje.

Specifični ciljevi

Praksom se nastojalo:

- razvijati prirodno-naučnu pismenost kroz istraživanje i razumijevanje geografskih i prirodnih karakteristika Mediterana;
- povezivati nastavne sadržaje različitih predmeta;
- podsticati učenike na samostalno istraživanje i korištenje interneta kao izvora informacija;
- razvijati sposobnost izdvajanja bitnih informacija;
- razvijati sposobnost rješavanja problema i zaključivanja;
- unaprijediti komunikacijske sposobnosti;
- osposobljavati učenike za prezentovanje rezultata vlastitog rada;
- razvijati sposobnost rada u paru i timu;
- podsticati kritičko mišljenje;
- razvijati digitalne kompetencije kroz izradu prezentacija, mapa uma i digitalnih crteža;
- razvijati kreativnost kroz crtanje, izradu plakata i praktične radove;
- unaprijediti motoričke sposobnosti i koordinaciju pokreta;
- podsticati interesovanje za sport i zdrav način života;
- jačati samopouzdanje i motivaciju za učenje;
- ohrabrivati učenike da izražavaju vlastite stavove;
- stvarati pozitivna iskustva saradnje i pripadnosti grupi.

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA

Geografija

- Centralna nastavna oblast bila je **Sredozemlje/Mediteran**. Učenici su obrađivali karakteristike mediteranskih država, granice Mediterana, klimatske karakteristike, mediteranske kulture i druge prirodne i društvene odlike ovog prostora.

BHS jezik i književnost

- Sadržaji geografije povezani su sa književnošću i medijskom kulturom. Učenici su se upoznivali sa pjesnicima iz mediteranskih zemalja, posebno hrvatskim i bosanskohercegovačkim pjesnicima, uz poseban fokus na Mostar i književno stvaralaštvo Alekse Šantića.

Informatika

- Geografski sadržaji korišteni su kao osnova za:
 - izradu PowerPoint prezentacija;
 - izradu mapa uma;
 - crtanje u programu Paint;
 - korištenje interneta za istraživanje.

Tjelesni i zdravstveni odgoj

Aktivnosti su bile usmjerene na razvoj:

- koordinacije pokreta;
- motoričkih sposobnosti;
- kretanja;
- elemenata atletike i gimnastike;
- interesovanja za sport;
- svijesti o povezanosti fizičke aktivnosti i zdravlja.

Tehnička kultura

Realizovane su aktivnosti vezane za:

- tehničko crtanje;
- crtanje tehničke dokumentacije;
- praktičan rad;
- izradu edukativnih panoa;
- izradu „Postolja za crtanje“.

Odjeljska zajednica

Kroz časove odjeljske zajednice realizovane su aktivnosti usmjerene na:

- razvoj samopouzdanja;
- komunikaciju;
- socijalnu uključenost;
- saradnju;
- pripremu i izlaganje referata.

AKTIVNOSTI

Posjeta stonoteniserskom klubu

Dana **27. 9.** realizovan je odlazak u stonoteniserski klub „Partizan“ u Kreki.

Aktivnost je omogućila učenicima da se uključe u drugačiji oblik učenja i druženja izvan uobičajenog učioničkog konteksta, uz povezivanje fizičke aktivnosti, socijalizacije i razvoja motoričkih sposobnosti.

Nastava geografije – Mediteran

Učenici su kroz geografiju obrađivali sadržaje o JI Evropi i Mediteranu. Posebna pažnja posvećena je:

- položaju i granicama Mediterana;
- karakteristikama mediteranskih država;
- klimatskim karakteristikama;
- mediteranskim kulturama;
- tipovima voća;
- načinu života stanovništva;
- prirodnim karakteristikama prostora.

Sadržaji su predstavljali osnovu za međupredmetno povezivanje sa književnošću, informatikom, tehničkom kulturom i tjelesnim i zdravstvenim odgojem.

Planirana terenska nastava u Mostaru

Planirana je terenska nastava u Mostaru, uz mogućnost realizacije **7. 10.**

U okviru posjete planiran je obilazak:

- pijace;
- Kujundžiluka;
- kuće Alekse Šantića;
- Starog mosta.

Fizička aktivnost i zdravlje

- Na časovima tjelesnog i zdravstvenog odgoja aktivnosti su bile usmjerene na razvoj motoričkih sposobnosti i koordinacije. Korišteni su različiti prostori za kretanje, u sali i na otvorenom, kao i rekreativne igre uz muziku.
- Posebna pažnja posvećena je temi „**Koliko sport doprinosi zdravlju**“, čime su fizička aktivnost i zdravlje povezani sa odgojno-obrazovnim sadržajima.

Kreativno i socijalno uključivanje

- Učenici su učestvovali u izradi referata i njihovom izlaganju, slikanju i crtanju za potrebe vannastavnih aktivnosti, izradi edukativnih panoa i drugim praktičnim zadacima.
- Tokom **Dječije nedjelje** planiran je odlazak u NUB „Derviš Sušić“ i druženje sa članovima UGOV--a.

OSTVARENI ISHODI

Obrazovni ishodi

Praksom su učenici imali mogućnost da:

- prošire znanja o JI Evropi i Mediteranu;
- upoznaju geografske, klimatske i društvene karakteristike mediteranskog prostora;
- povežu geografske sadržaje sa književnim djelima i autorima;
- upoznaju značaj Mostara kao prostora sa mediteranskim karakteristikama;
- primjenjuju digitalne alate u obradi nastavnih sadržaja;
- izrađuju prezentacije, mape uma i digitalne crteže;
- primjenjuju znanja kroz praktične i kreativne zadatke;
- razvijaju svijest o značaju fizičke aktivnosti za zdravlje.

Funkcionalni ishodi

Praksa je bila usmjerena na razvoj funkcionalnih sposobnosti učenika kroz:

- samostalno istraživanje;
- korištenje interneta i drugih resursa;
- izdvajanje bitnih informacija;
- rješavanje problema;
- povezivanje znanja iz različitih nastavnih područja;
- komunikaciju i usmeno izražavanje;
- rad u paru i timu;
- prezentovanje vlastitog rada;
- kreativno izražavanje;
- razvoj digitalnih kompetencija;
- razvoj motoričkih sposobnosti i koordinacije.

Odgojni ishodi

Odgojna komponenta prakse bila je usmjerena na:

- jačanje samopouzdanja;
- povećanje motivacije za rad;
- razvijanje upornosti i spremnosti na uključivanje;
- osnaživanje učenika za izražavanje vlastitih stavova;
- razvijanje saradnje i timskog rada;
- razvijanje pozitivnog odnosa prema fizičkoj aktivnosti i zdravlju;
- podsticanje socijalizacije;
- razvijanje osjećaja lične vrijednosti i pripadnosti grupi.